

Forslag til Inatsisartutlov om sprogpolitik

(Medlem af Naalakkersuisut for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

Svarnotat**2. behandling**

Naalakkersuisut takker udvalget for dets grundige behandling af forslaget. Som udvalget oplyser har der siden forslagets 1. behandling i efteråret været afholdt en række møder mellem udvalget og mig. Udvalget selv har haft en række møder med forskellige virksomheder og institutioner. Der har været holdt borgermøder, og Naalakkersuisut har i april afholdt et sprogseminar. Dette har alt sammen været med til at få forslaget grundigt belyst og debatteret, hvilket også var formålet med udsættelsen. Jeg vil i den forbindelse gerne takke alle, der aktivt og konstruktivt har deltaget i debatten.

Udvalget har indledningsvis bemærket, at alle partier i Inatsisartut grundlæggende støtter op om lovforslagets intentioner. Naalakkersuisut konstaterer også med tilfredshed, at udvalget i sin betænkning har udtrykt tilslutning til forslaget. Naalakkersuisut er også opmærksom på, at udvalget finder, at forslaget i sin nuværende form er utilstrækkeligt for så vidt angår kravene i sprogpolitikken, og at der er forskellige forhold, som udvalget ønsker nærmere belyst inden 3. behandlingen.

Udvalget har anmodet Naalakkersuisut om inden 3. behandlingen at fremsætte et ændringsforslag om reklamer og skiltning i det offentlige rum og om virksomheders og selskabers forpligtelse til i deres skriftlige henvendelser til borgerne, at anvende det sprog, som borgeren anvender.

Naalakkersuisut har gjort sig overvejelser vedrørende mulighederne for at fremme de af udvalget fremsatte ønsker til skærpelse af kravene i sprogpolitikken. En eventuel mulighed kunne være, at der som ændringsforslag til forslaget indsættes en hjemmel til, at Naalakkersuisut efter forhandling herom med arbejdsmarkedets organisationer og andre relevante parter, vil kunne fastsætte nærmere regler om sproglige krav i relation til skiltning og reklamer og i relation til skriftlige henvendelser fra virksomheder og selskaber til borgerne.

Der skal i relation til sprogkrav vedrørende skiltning og reklamer i øvrigt gøres opmærksom på, at landstingslov nr. 10 af 13. november 1986 om forbrugerråd, markedsføring, mærkning, priser og forbrugerklageudvalg blandt andet indeholder et krav om, at vejledning om en vare skal angives på det sprog, som forstås af den, vejledningen er rettet til. Inden for radio- og tv-området er der desuden fastsat regler om, at reklamer i radio og tv skal foreligge på grønlandsk eller med grønlandsk undertekst. Der henvises til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 5. juli 2006 om reklamer og sponsorering i radio og tv.

For så vidt angår henvendelser til det offentlige skal der gøres opmærksom på, at en borger i henhold til sagsbehandlingsloven (landstingslov nr. 8 af 3. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning) kan kræve at blive betjent på grønlandsk eller på dansk af offentlige myndigheder. Der foreligger således allerede i dag regler om sproganvendelse for så vidt angår henvendelser til det offentlige, varedeklARATIONER og reklamer i radio og tv.

Andre muligheder for fremme af udvalgets ønsker kunne være, at der senere, efter grundige undersøgelser og høringer, fremsættes ændringsforslag til sprogloven, eller at der fremsættes forslag til særskilt lovgivning om disse spørgsmål.

Udvalget har i sin betænkning i øvrigt anmodet om nærmere oplysninger vedrørende art og omfang af sanktioner for overtrædelse af loven. Naalakkersuisut kan hertil oplyse, at forslaget alene giver mulighed for bødesanktionering. Bødernes størrelse afhænger blandt andet af overtrædelsernes beskaffenhed, herunder grovhed og hyppighed. Naalakkersuisut har ikke mulighed for på forhånd at konkretisere dette yderligere.

Udvalget har desuden anmodet mig om at redegøre for, hvorvidt musikalske, litterære og andre kunstneriske udtryk, som fremføres til borgerne via æteren, bør være omfattet af loven. Naalakkersuisut skal hertil oplyse, at dette ikke har været hensigten med det fremsatte forslag og det er i øvrigt også tvivlsomt, om en sådan lovgivning vil være i strid med ytringsfriheden.

Udvalget har afslutningsvis anmodet Naalakkersuisut om at uddybe, hvornår, hvorledes og med hvilke økonomiske konsekvenser for henholdsvis den offentlige og den private sektor Naalakkersuisut påtænker at udnytte lovens bemyndigelser, herunder om Naalakkersuisut vil afsætte økonomiske midler på finanslovsforslaget for 2011 til formålet. Naalakkersuisut skal hertil oplyse, at borgermøderne og sprogseminaret blandt andet tydeliggjorde, at der synes at være manglende kendskab til de eksisterende muligheder for sprogundervisning. Naalakkersuisut vil derfor styrke informationen herom. Naalakkersuisut vil med henblik på en styrkelse af sprogtiltagene samtidig indarbejde en bevilling hertil i finanslovsforslaget for 2011. Denne bevilling, som er på 2,2 millioner kroner i 2011 er dels til produktion af materiale til grønlandskundervisning. Bevillingen går også til en forøgelse af grønlandsk- og danskkurser, sprogskoleophold i engelsk og etablering af en professionslignende bachelorefteruddannelse for tolke.

Som det fremgår af forslaget, kan Naalakkersuisut efter samråd herom med arbejdsmarkedets organisationer og andre relevante parter fastsætte regler om udmøntningen af retten til at tilegne sig grønlandsk, dansk og sprog med international rækkevidde, herunder om kursus- og undervisnings-tilbud og frihed til deltagelse heri. Naalakkersuisut agter efter forslagets vedtagelse at igangsætte indledende drøftelser herom med arbejdsmarkedets organisationer og andre relevante parter.

Naalakkersuisut ser gerne en uddybende dialog med Inatsisartuts udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke om de af udvalget i sin betænkning fremførte forhold. En sådan dialog vil også hensigtsmæssigt omhandle en drøftelse af de tidsmæssige forudsætninger for at kunne fremme et forslag, et forslag som lever op til de politiske intentioner, et forslag som respekterer grundlæggende menneskerettigheder, et forslag der er resultatet af en demokratisk inddragende proces, og et forslag som vil kunne realiseres med forståelse og respekt fra alle involverede i samfundet.

Med disse bemærkninger overlades forslaget til Inatsisartuts videre behandling.

